

ПІДГОТОВКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ГУМАНІТАРНО-ТЕХНІЧНОЇ ЕЛІТИ

Монографія

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

**ПІДГОТОВКА
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ
УПРАВЛІНСЬКОЇ
ГУМАНІТАРНО-ТЕХНІЧНОЇ
ЕЛІТИ**

Монографія

*За загальною редакцією
О. Г. Романовського та О.С.Пономарьова*

НТУ «ХП»
ВИДАВЕЦЬ САВЧУК О. О.
ХАРКІВ • 2014

УДК 331.108:37.015.3

ББК 74.58

ПЗ2

*Друкується за рішенням Вченої ради Національного технічного
університету «ХПІ», протокол № 12 від 24.12.2013 р.*

Рецензенти:

Чаплигін О. К., д-р філос. наук, проф. ХНАДУ
Крюков О. І., д-р наук здерж, управління, проф. НТУ «ХПІ»

Авторський колектив:

О. Г. Романовський, О. С. Пономарьов, Т. В. Гура,
Ж. Б. Богдан, І. Г. Васильєва, Л. М. Грень, М. М. Гуревичов,
О. А. Ігнатюк, В. Є. Михайличенко, С. М. Пазиніч, Ю. І. Панфілов,
Н. В. Підбуцька, С. М. Резнік, Н. В. Середа,
Т. О. Солодовник, М. К. Чеботарьов

ПЗ2 Підготовка конкурентоспроможної управлінської гуманітарно-технічної еліти : монографія / О. Г. Романовський, О. С. Пономарьов, Т. В. Гура та ін. / за загальною редакцією О. Г. Романовського та О. С. Пономарьова. — Х. : НТУ «ХПІ» ; Видавець Савчук О. О., 2014. — 324 с.

ISBN 978-966-2562-42-2

Розглянуто сутність і зміст понять управлінської гуманітарно-технічної еліти і конкурентноздатності випускників вищої школи. Проаналізовано шляхи забезпечення цілісності навчально-виховного процесу, спрямованого на системне формування належної компетентності еліти, її професійної і світоглядної, соціально-гуманітарної і управлінської підготовки. Показано, що успішне розв'язання цього завдання можливе лише при використанні інноваційних педагогічних технологій.

Для викладачів і аспірантів вищих навчальних закладів, всіх, хто цікавиться проблемами кадрового забезпечення розвитку країни і педагогіки вищої школи.

Іл. 35. Табл. 4. Бібліогр.: 221 назв.

УДК 331.108:37.015.3

ББК 74.58

ISBN 978-966-2562-42-2

© Романовський О. Г., Пономарьов О. С.,
Гура Т. В. та ін., 2014

© Видавець Савчук О. О., макет, 2014

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	7
ВСТУП.....	11
1 АКТУАЛЬНІСТЬ ПОТРЕБИ УКРАЇНИ В КОМПЕТЕНТНІЙ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІЙ УПРАВЛІНСЬКІЙ ЕЛІТІ.....	15
1.1 Соціально-філософський аналіз феномену еліти.....	17
1.2 Сутність і зміст поняття управлінської гуманітарно-технічної еліти.....	22
1.3 Конкурентоспроможність фахівця як характеристика якості його професійної підготовки.....	28
1.3.1 Конкурентоспроможність фахівця.....	30
1.3.2 Якість професійної підготовки конкурентоспроможного фахівця і компетенції його професійної діяльності.....	32
1.3.3 Прогностичне бачення перспективи саморозвитку конкурентоспроможності фахівців в умовах інноваційного типу світового розвитку.....	44
1.4 Методи і критерії оцінки конкурентоспроможності фахівця.....	47
1.5 Конкурентоспроможність як умова і важливе завдання елітарної підготовки фахівця.....	52
2 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ГУМАНІТАРНО-ТЕХНІЧНОЇ ЕЛІТИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	57
2.1 Підготовка гуманітарно-технічної еліти як педагогічна система.....	58
2.2 Цілі, зміст і характер педагогічного процесу підготовки конкурентоспроможної управлінської гуманітарно-технічної еліти.....	65

2.3	Культура управлінської діяльності та її формування у контексті підготовки управлінської гуманітарно-технічної еліти.....	72
2.4	Логіка формування гуманітарно-технічної еліти в системі нової філософії інженерної освіти.....	78
2.5	Педагогічні умови виховання гуманітарно-технічної еліти.....	87
3 МЕТОДОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ГУМАНІТАРНО-ТЕХНІЧНОЇ ЕЛІТИ.....		
		93
3.1	Філософія освіти як методологічна основа формування управлінської гуманітарно-технічної еліти	96
3.2	Методологічні підходи і принципи формування конкурентоспроможних фахівців.....	104
3.3	Філософія спілкування в системі методології педагогічної діяльності.....	112
3.4	Системні принципи і положення логіки управління в підготовці управлінської гуманітарно-технічної еліти.....	122
3.5	Управлінська культура керівника вищого навчального закладу як чинник підготовки еліти в нових соціокультурних умовах.....	135
4 ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ПОКАЗНИК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦЯ.....		
		139
4.1	Формування психологічної готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності.....	141
4.2	Соціальна компетентність фахівця в системі його психологічної готовності до професійної діяльності.....	144
4.2.1	Знання і навички, що складають соціальну компетенцію фахівця.....	147
4.2.2	Якості, що забезпечують соціальну компетенцію фахівця.....	149
4.3	Загальна структура соціальної діяльності фахівця як складника його професійної готовності.....	152
4.4	Організаційно-педагогічні умови формування психологічної готовності і конкурентоспроможності фахівця.....	155
4.5	Конфліктологічна підготовка фахівця в системі його готовності до професійної діяльності.....	167

5 ПЕДАГОГІЧНА ІННОВАТИКА У ФОРМУВАННІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ГУМАНІТАРНО-ТЕХНІЧНОЇ ЕЛІТИ.....	174
5.1 Педагогічні інновації у підготовці управлінської гуманітарно-технічної еліти.....	176
5.2 Проектування інноваційної діяльності вищого технічного навчального закладу.....	183
5.3 Формування ціннісних орієнтацій управлінської гуманітарно-технічної еліти в контексті інноваційної освіти.....	191
5.4 Інноваційні технології підготовки педагогів як чинник формування управлінської гуманітарно-технічної еліти.....	198
5.5 Інноваційні педагогічні технології професійної підготовки управлінської гуманітарно-технічної еліти.....	204
6 ПРОЕКТУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІДГОТОВКИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ГУМАНІТАРНО-ТЕХНІЧНОЇ ЕЛІТИ.....	210
6.1 Технологія педагогічного проектування системи підготовки управлінської гуманітарно-технічної еліти.....	212
6.2 Проектування розвитку креативності як умови професіоналізму та особистісного зростання фахівця.....	218
6.3 Технологія моніторингу в системі контролю проектної діяльності.....	224
6.4 Проектування системи гуманізації технічної освіти	233
7 РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ ТА РОЛЬ САМОЕФЕКТИВНОСТІ У ФОРМУВАННІ ЇЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ.....	241
7.1 Розвиток особистості як предмет психолого-педагогічних досліджень.....	243
7.2 Сутність феномену самоефективності та її роль у розвитку людини.....	248
7.3 Самоефективність як чинник конкурентоспроможності фахівця.....	253
8 ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СТУДЕНТІВ ВУЗІВ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЇЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ЗАТРЕБУВАНOSTІ.....	260
8.1 Поняття конкуренції у психолого-педагогічній теорії.....	262

8.2 Психологічні аспекти розвитку конкурентоспроможності в умовах професійного становлення майбутніх фахівців.....	266
8.3 Конкурентоспроможність і затребуваність фахівця.....	270
9 ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДОСЯГНЕННЯ - НЕОБХІДНА УМОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ.....	274
9.1 Стан досліджень проблем мотивації.....	275
9.2 Експериментальне дослідження мотивації досягнення.....	282
9.3 Мотивація досягнення і конкурентоспроможність.....	289
Висновки.....	295
Список використаних джерел.....	298
Іменний покажчик.....	313
Предметний покажчик.....	319